

Wie doet wat?

Kwantitatief onderzoek naar de huishoudelijke taakverdeling onder Poolse migranten in Nederland en in hoeverre dit verschilt met Nederlanders en Polen in Polen.

Binbin Yang (370868by)

Scriptiebegeleider: Kasia Karpinska

18-6-2017

Abstract

In dit kwantitatieve onderzoek werd er onderzoek gedaan naar de manier waarop huishoudelijke taken verdeeld werden onder Poolse migranten in Nederland. Volgens de assimilatietheorie zullen migranten langzamerhand de heersende gebruiksnormen van de samenleving in het vestigingsland overnemen naarmate zij meer in contact komen met deze opvattingen. Er kan echter ook sprake zijn van een botsing tussen culturen waardoor migranten zich juist sterker gaan hechten aan de eigen gebruiken. In het onderzoek werd er een vergelijking gemaakt tussen Poolse migranten in Nederland, Nederlanders en Polen in Polen en de manieren waarop zij hun taken verdeelden, om te analyseren in hoeverre de verdeling van huishoudelijke taken beïnvloed werd door de sociale context. Daarnaast werd er gekeken in hoeverre migratie gerelateerde factoren een invloed hadden op de verdeling van huishoudelijke taken. Aan de hand van multivariate logistische regressieanalyses is er onderzocht wat het verband is tussen de huishoudelijke taakverdeling en de sociale context en tussen de huishoudelijke taakverdeling en migratie gerelateerde factoren. Uit de resultaten is gebleken dat de sociale context de hoofd verklarende factor is voor de verdeling van huishoudelijke taken. Er werd zowel bewijs voor als bewijs tegen de assimilatietheorie gevonden. Daarnaast werd er één scenario gevonden waarbij Poolse migranten juist de gebruiksnormen van eigen land overstijgen.

Kernwoorden: Huishoudelijke taakverdeling, migranten, sociale context, assimilatietheorie

De laatste decennia worden gekenmerkt door grote demografische veranderingen in de Westerse samenleving. De participatie onder vrouwen op de arbeidsmarkt is gestegen, daarnaast is er een grote stijging te zien in het aantal hoogopgeleide vrouwen (Baxter, 1997; Bianchi, Milkie, Sayer & Robinson, 2000; Fahlèn, 2016; Fuwa, 2004). Deze veranderingen hebben gevolgen gehad op de verdeling van huishoudelijke taken onder partners. Vrouwen spenderen in het algemeen minder tijd aan het huishouden door hun verhoogde participatie in de arbeidsmarkt. Hierdoor moeten mannen in sommige gevallen meer tijd besteden aan huishoudelijke taken en worden de huishoudelijke taken evenrediger verdeeld dan voorheen (Baxter, 1997; Bianchi et al., 2000; Fahlèn, 2016; Fuwa, 2004).

Ondanks dat meer vrouwen een hogere opleiding hebben en vrouwen steeds vaker zijn gaan werken, heeft dit niet overal geleid tot een evenredigere verdeling van huishoudelijke taken. Zo blijkt uit onderzoek dat vrouwen nog steeds het overgrote deel van de huishoudelijke taken op zich neemt in verschillende landen (Fuwa, 2004; Hook, 2006; Neilson & Stanfors, 2014; Tamilina & Tamilina, 2014; Shu, Zhu & Zhang, 2012). Deze instandhouding van een eenzijdige verdeling van de taken binnen een huishouden kan deels worden verklaard door de mate van traditie binnen een land (Blair & Lichter, 1991; Hook, 2006; Neilson & Stanfors, 2014). Zo is er in eerder onderzoek aangetoond dat er een verband bestaat tussen de mate van patriarchaliteit binnen een samenleving en een onevenwichtige huishoudelijke taakverdeling (Fuwa, 2004; Shu et al., 2012). In samenlevingen waar er sprake is van een dominante mannencultuur, worden huishoudelijke taken ongelijker verdeeld dan in samenlevingen waar er geen sprake is van een patriarchale cultuur. Mannen en vrouwen identificeren in traditionele samenlevingen zich aan bepaalde genderrollen en gedragen zich hier ook naar. Dit verklaart waarom vrouwen in sommige contexten het merendeel van de huishoudelijke taken nog op zich nemen, terwijl ze op het gebied van educatie en werk juist grote stappen hebben geboekt ten opzichte van het verleden.

Een interessante vraag die gesteld kan worden, is wat er zal gebeuren met personen die van een traditionele samenleving migreren naar een egalitaire context en hoe hun gedrag wordt veranderd door deze transitie. Deze migranten komen immers in contact met andere genderrollen en daarbij ook andere perspectieven over de taakverdeling binnen huishoudens. Voorgaand onderzoek omtrent het overnemen van de gebruiken van het land van aankomst door migranten heeft verschillende resultaten opgeleverd. Sommige onderzoeken tonen aan dat migranten deels of langzamerhand de gebruiken van het land van aankomst overnemen (Pessar, 2003; Parrado & Flippen, 2005; Zhou & Kim, 2001). Naar aanleiding hiervan zou

men dus verwachten dat migranten hun huishoudelijke taken zullen verdelen aan de hand van hoe inwoners de taken verdelen in het vestigingsland. Migratie zou dus gepaard gaan met een verandering in de verdeling van huishoudelijke taken.

Onderzoeken tonen echter ook aan dat migrantengroepen niet altijd de genderrollen van het gastland overnemen (De Haas & Van Rooij, 2010; Hofmann & Buckley, 2012; Pessar, 2003; Zhou & Kim, 2001). In sommige migratiegevallen is er sprake van een botsing tussen de cultuur van de migranten en de cultuur van het gastland, waardoor migranten zich sterker hechten aan de eigen gebruiken en niet de gebruiken van het gastland overnemen. Naar aanleiding hiervan zou men dus verwachten dat migratie niet hoeft te leiden tot een verandering in de verdeling van huishoudelijke taken.

In dit onderzoek zal er gekeken worden naar Poolse migranten die woonachtig zijn in Nederland en in hoeverre zij verschillen omtrent de uitvoering van huishoudelijke taken met Nederlanders en Polen die woonachtig zijn in Polen. Eerdere onderzoeken hebben aangetoond dat de Nederlandse sociale context minder traditioneel is vergeleken met de sociale context in Polen (Fahlén, 2016, Batalova & Cohen, 2002). In Polen hebben personen bijvoorbeeld een meer traditioneel beeld over de rol van de vrouw in het huishouden dan in Nederland, waar men een meer egalitaire beeld heeft (Fahlén, 2016, Batalova & Cohen, 2002).

Polen zijn een relatief recente groep migranten die zich in Nederland vestigen (CBS, 2016). Sinds de toetreding van Polen tot de Europese Unie in 2004 is het aantal Poolse migranten in Nederland rap toegenomen. Polen hoeven geen verblijfsvergunning meer aan te vragen om in Nederland te wonen. Een groot deel van de nieuwe migranten in Nederland komt voornamelijk uit Polen (CBS, 2015B). In 2004 waren er rond de 30 duizend Polen in Nederland. In 2016 werd het aantal Poolse migranten in Nederland geschat op 150 duizend (CBS, 2016). Bijna 120 duizend Polen in Nederland behoren tot de eerste generatie. Zij zijn dus als immigrant naar Nederland gemigreerd (CBS, 2016). De meeste onderzoeken gericht op migrantengroepen in Nederland zijn gefocust op Turken en Marokkanen. Er is nog relatief weinig onderzoek gedaan naar Poolse migranten in Nederland (Karpinska & Ooijevaar, 2016).

De meeste studies die naar migranten kijken focussen zich voornamelijk op genderrollen en de arbeidsparticipatie van migranten en niet op de huishoudelijke taakverdeling (Goldscheider, Goldscheider & Bernhardt, 2011; Huschek, De Valk, & Liefbroer, 2011). Daarnaast zijn er weinig studies die de vergelijking maken tussen migranten, hun land van oorsprong en het land van vestiging. In dit onderzoek zal er gekeken

worden naar de verdeling van huishoudelijke taken onder personen in een traditioneel land (Polen), egalitair land (Nederlanders) en personen die een traditionele context hebben verlaten en zijn gemigreerd naar een minder traditioneel land (Poolse migranten in Nederland). Het vergelijken en analyseren van huishoudelijke taakverdelingen in verschillende sociale contexten kan wellicht een verklaring naar boven brengen hoe partners hun huishoudelijke taken onderling verdelen. Daarnaast wordt er in dit onderzoek gekeken hoe migratie gerelateerde factoren de taakverdeling kan beïnvloeden. Een vergelijking tussen inwoners van twee verschillende landen en migranten die tussenin deze twee landen zitten, kan een inzicht geven in welke migratie relateerde mechanismen het verschil van gedrag tussen *natives* en migranten kan verklaren. Voor het onderzoek wordt er gebruik gemaakt van verzamelde data van *The Families of Poles in the Netherlands* survey en *Generations and Gender Programme* surveys die uitgevoerd zijn in Nederland en in Polen. Beide datasets gebruiken dezelfde vragenlijst, waardoor het mogelijk is om de data uit de verschillende vragenlijsten samen te gebruiken. De onderzoeksvraag luidt hierbij als volgt: *In hoeverre is de huishoudelijke taakverdeling van Poolse migranten in Nederland, Nederlanders en Polen in Polen afhankelijk van hun sociale context en in hoeverre wordt het gedrag van de Poolse migrant beïnvloed door migratie gerelateerde kenmerken?*

Theoretische elaboratie

Er zijn meerdere algemene theorieën die een verklaring geven voor de huishoudelijke taakverdeling tussen partners. Deze theorieën kunnen onderverdeeld worden in microtheorieën gericht op het individu en theorieën gericht op het macroniveau. De economische theorieën op een microniveau zien de huishoudelijke taakverdeling als een rationeel proces. Partners zullen bijvoorbeeld de huishoudelijke taken verdelen aan de hand van specialisatie zodat maximale inkomenspotenties bereikt kunnen worden. Door biologische verschillen loont het voor mannen meer om te gaan werken ten opzichte van vrouwen, aangezien vrouwen door de mogelijkheid om kinderen te baren, een slechtere arbeidspositie hebben dan mannen (Becker, 1993). Daarnaast zorgt discriminatie jegens vrouwen op de arbeidsmarkt onder andere voor betere arbeidsposities voor mannen. Om maximale inkomenspotenties te kunnen bereiken, zullen mannen dus zich gaan specialiseren op de arbeidsmarkt terwijl vrouwen zich specialiseren in het huishouden (Becker, 1993). Naast maximalisatie van het inkomen is de beschikbaarheid van tijd een factor die invloed kan hebben op de verdeling van huishoudelijke taken. Volgens deze theorie zullen

huishoudelijke taken worden verdeeld aan de hand van hoeveel tijd iemand tot zijn beschikking heeft. Hoe meer tijd iemand besteedt aan werken, hoe minder tijd hij of zij kan besteden aan huishoudelijke taken (Blair & Lichter, 1991; Fuwa, 2004; Shelton & John, 1996).

De theorie van *relative resources* ziet de verdeling van huishoudelijke taken als een machtspeel. De persoon met de meeste hulpbronnen zal de meeste macht hebben binnen een huishouden en kan zich dan ook uit het doen van huishoudelijke taken onderhandelen (Blood & Wolfe, 1960; Bianchi et al., 2000; Coverman, 1985; Fuwa, 2004; Shelton & John 1996). Uit eerder gedane onderzoek is gebleken dat rationaliteit een rol speelt bij de verdeling van de taakverdeling binnen huishoudens. De theorieën van *relative resources* en de beschikbaarheid van tijd verklaren niet volledig hoe personen hun huishoudelijke taken verdelen, aangezien de verhoogde arbeidsparticipatie en de hoge opleiding van vrouwen niet overal heeft geleid tot een evenredigere huishoudelijke taakverdeling (Evertsson & Nermo, 2007; Fuwa, 2004; Fahlén, 2016). Deze instandhouding van een ongelijke taakverdeling in huishoudens kan verklaard worden aan de hand van macrotheorieën.

Macrotheorieën over de verdeling van huishoudelijke taken richten zich op de invloed van institutionele contexten op de huishoudelijke taakverdeling. Nationale overheden kunnen bijvoorbeeld aan de hand van sociaal beleid invloed uitoefenen op de huishoudelijke taakverdeling (Baxter, 1997; Geist, 2005; Fahlén, 2016). Zo worden er in egalitaire landen meer aandacht besteed aan gender gelijkheid omtrent politieke en sociale rechten dan in traditionele landen. In landen zoals Noorwegen hebben beide ouders evenveel recht op ouderschapsverlof, terwijl in veel landen de moeder in aanmerking komt voor meer aantal dagen verlof dan de man. Doordat vrouwen meer verlof mogen nemen, zullen zij ook het merendeel van de huishoudelijke taken op zich gaan nemen. De beleidsmaatregelen binnen een land kunnen dus invloed hebben op de verdeling van huishoudelijke taken tussen partners. Uit voorgaand onderzoek is gebleken dat de Poolse overheid een traditionele regelgeving handhaaft omtrent regelingen rondom het balanceren van werk en het familieleven en dat Nederlandse overheid een meer egalitaire familiebeleid uitoefent (Fuwa, 2004; Fahlén, 2016; Batalova & Cohen, 2002). In Polen zijn er bijvoorbeeld weinig sociale regelingen omtrent kinderopvang vergeleken met Nederland. Gepaard met een hoger aantal dagen van verlof die Poolse moeders krijgen vergeleken met Poolse vaders, worden Poolse moeders geduwd naar het uitvoeren van huishoudelijke taken (Fahlén, 2016).

Naast de institutionele context, verschillen ook de dominante culturele opvattingen ten aanzien van genderrollen in Polen en Nederland van elkaar. De Poolse bevolking neemt meer traditionele normen en waarden omtrent gender aan vergeleken met de Nederlandse bevolking (Fuwa, 2004; Fahlén, 2016; Batalova & Cohen, 2002). Polen zien vrouwen meer als primaire verzorgster van het huishouden vergeleken met Nederlanders. Een groter aantal Polen dan Nederlanders zijn het er mee eens dat kinderen lijden onder werkende moeders, voor vrouwen het huishouden en kinderen belangrijker zijn dan werk en dat vrouwen minder moeten werken ten behoeve van de familie (Fahlén, 2016).

Poolse migranten bevinden zich in een transitie van een traditionele sociale en institutionele context naar een meer egalitaire sociale en institutionele context. Poolse migranten komen in Nederland in aanraking met genderrollen die een meer egalitaire perspectief hebben op de rolverdeling tussen mannen en vrouwen dan in Polen. Daarnaast wonen Poolse migranten in een institutionele context waarin, in plaats van traditionele genderrollen, egalitaire normen en waarden omtrent gender worden gestimuleerd door de overheid (Fahlén, 2016; Batalova & Cohen, 2002). De verwachting is dat Poolse migranten door de blootstelling aan egalitaire gendernormen op macroniveau, deze normen en waarden omtrent gender zullen overnemen en hiermee ook de egalitaire perspectieven op de taakverdeling binnen het huishouden zullen overnemen. Op basis hiervan luiden de volgende hypothesen:

H1a: Polen in Polen hebben een traditionelere huishoudelijke taakverdeling vergeleken met Nederlanders.

H1b: Poolse migranten in Nederland hebben een meer egalitaire huishoudelijke taakverdeling vergeleken met Polen in Polen.

H1c: Poolse migranten in Nederland hebben een traditionelere huishoudelijke taakverdeling vergeleken met Nederlanders.

De overname van normen en waarden gebeurt volgens Greenberg en Gordon (1966) via het assimilatieproces en dit proces kent verschillende factoren die hierbij van belang zijn. Binnen de assimilatietheorie worden er verschillende factoren genoemd die een invloed kunnen hebben op de overname van culturele normen en waarden in het vestigingsland door migranten. Volgens de theorie van assimilatie zullen migranten zich aanpassen aan de culturele normen en waarden die heersen in het migratieland. Wanneer er een verandering

plaatsvindt in de sociale context van een persoon, zullen de normen en waarden van desbetreffend individu dus ook veranderen. De socialisatie die iemand in zijn of haar jeugd heeft meegemaakt is dus niet leidend betreft de normen en waarden die iemand zal volgen. Assimilatie is het proces waarbij leden van de *culture of origin* (cultuur van het herkomstland) zich mengt met de *culture of residence* (cultuur van het vestigingsland). Er is sprake van volledige assimilatie wanneer een immigrant de normen en waarden van zijn of haar eigen cultuur heeft losgelaten en volledig geïntegreerd is in het land van aankomst (Greenberg & Gordon, 1966).

Het assimilatieproces kent verschillende factoren, zoals cultuur, afkomst van de partner, intentie om permanent te blijven of verblijfsduur die invloed hebben op het proces van assimilatie. Een onderdeel van het assimilatieproces is de culturele assimilatie. Culturele assimilatie betreft het overnemen van culturele aspecten van de cultuur van het land van vestiging. Voorbeelden hiervan zijn het overnemen van de taal, kleding en voedselpatronen. De verwachting is hierbij dat Poolse migranten in Nederland die de Nederlandse taal overnemen vaker in contact zullen komen met Nederlanders en hierbij vaker in aanraking komen met de Nederlandse egalitaire gendernormen. Hierdoor zullen deze Poolse migranten sneller de Nederlandse gedragspatronen overnemen en zullen ze een evenredigere huishoudelijke taakverdeling hebben vergeleken met Poolse migranten die de Nederlandse taal niet goed beheersen. Dit leidt tot de volgende hypothese:

H2: Poolse migranten die de Nederlandse taal goed beheersen hebben een meer egalitaire huishoudelijke taakverdeling dan Poolse migranten die de Nederlandse taal niet goed beheersen.

Migranten die trouwen of een relatie hebben met een persoon geboren in het land van vestiging, staan over het algemeen opener ten opzichte van andere normen en waarden vergeleken met migranten die geen partner hebben afkomstig uit het vestigingsland (Schoen & Cohen, 1980). Daarnaast komen migranten die getrouwd zijn of een relatie hebben met een persoon geboren in het land van vestiging ook vaker in contact met andere normen en waarden dan migranten die geen relatie hebben met een persoon uit het vestigingsland. Deze regelmatige blootstelling tot een ander gedachtegoed zou volgens de hiervoor genoemde structurele assimilatie moeten leiden tot een verdere assimilatie van de migrant. De verwachting hierbij is dat Poolse migranten de Nederlandse egalitaire genderideologie sneller

over zullen nemen wanneer ze getrouwd zijn met een Nederlander aangezien zij vaak in contact komen met de normen en waarden die heersen in de Nederlandse cultuur en daarnaast ook over het algemeen opener zijn richting andere normen en waarden. Deze Poolse migranten zullen dus een meer egalitaire huishoudelijke taakverdeling hebben aangezien ze opener en vaker in contact komen met de Nederlandse genderrollen en perspectieven op de huishoudelijke taakverdeling vergeleken met Poolse migranten die geen partner hebben van een Nederlandse afkomst.

H3: Poolse migranten die getrouwd zijn met een Nederlander hebben een meer egalitaire huishoudelijke taakverdeling dan Poolse migranten die niet met een Nederlander zijn getrouwd.

Een andere factor die van invloed is op het assimilatieproces is de intentie van migranten om permanent in het land van vestiging te blijven (Wallendorf & Reilly, 1983). Sommige migranten migreren naar een ander land met het oog op permanente residentie in het land van aankomst. Anderen migranten, zoals internationale studenten, gastarbeiders en asielzoekers, zijn vaak gericht op een tijdelijke residentie in het vestigingsland. De verwachting is dat migranten met een tijdelijke residentie minder open zijn voor het aannemen van de normen en waarden die heersen in het land van aankomst, aangezien zij van plan zijn om in de toekomst terug te keren naar het thuisland (Berry, 1997). Daarnaast hebben migranten die tijdelijk in het vestigingsland verblijven minder contact met *natives* en de heersende cultuur binnen het land van aankomst. Hierdoor komen deze migranten weinig in contact met andere opvattingen over genderrollen en andere perspectieven op de verdeling van huishoudelijke taken. De verwachting is dat Poolse migranten die tijdelijk in Nederland willen verblijven de Nederlandse opvattingen over genderrollen en perspectieven op de huishoudelijke taakverdeling minder snel zullen overnemen dan Poolse migranten die de intentie hebben om permanent in Nederland te blijven. Dit leidt tot de volgende hypothese.

H4: Poolse migranten die permanent willen verblijven in Nederland zullen een meer egalitaire huishoudelijke taakverdeling hebben vergeleken met Poolse migranten die tijdelijk in Nederland willen verblijven.

Een gerelateerde factor bij de assimilatie van migranten is de verblijfsduur (Wallendorf & Reilly, 1983; Schoen & Cohen, 1980; Cole, 1998; Beiser & Hou, 2001). Hoe langer een migrant in een samenleving woont met een andere sociale context, hoe vaker hij of zij in aanraking komt met de opvattingen over genderrollen van de nieuwe omgeving. De verwachting is hierbij dat Poolse migranten die lang in Nederland wonen meer egalitaire opvattingen zullen hebben over genderrollen en daardoor ook een evenredigere huishoudelijke taakverdeling zullen hebben ten opzichte van Poolse migranten die nog niet lang in Nederland wonen. Poolse migranten die nog niet lang in Nederland wonen, zijn vaak in mindere mate in contact gekomen met de egalitaire opvattingen in Nederland en zullen waarschijnlijk deze opvattingen ook nog niet overgenomen hebben. Dit leidt tot de volgende hypothese:

H5: Hoe langer Poolse migranten in Nederland wonen, hoe evenrediger de huishoudelijke taakverdeling verdeeld is.

Data & methode

Voor het onderzoek is er gebruik gemaakt van drie datasets verkregen van het Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR): *The Families of Poles in the Netherlands* (FPN) (Karpinska, Dykstra & Fokkema, 2016), Het *Gender & Generations Programme* (GGP) survey uitgevoerd in Nederland en een GGP-survey uitgevoerd in Polen. De FPN-vragenlijst was gericht op het onderzoeken van verschillende aspecten van het familieleven onder Poolse migranten in Nederland, waaronder familie formaties, familie verplichtingen en interdependentie binnen generaties. De data van het FPN werd verzameld door middel van een gemixt ontwerp van online vragenlijsten en computer geassisteerde persoonlijke interviews. De vragenlijst was beschikbaar in het Nederlands en in het Pools. Respondenten werden willekeurig gesampled in 2014 via het Nederlandse Bevolkingsregister. Personen die langer dan vier maanden in Nederlanden willen verblijven, zijn verplicht om zich in te schrijven in de gemeente waar ze willen verblijven. Elke geregistreerde Pool in Nederland had evenveel kans om benaderd te worden voor deze vragenlijst. Respondenten moesten daarnaast aan verschillende criteria voldoen. Respondenten moesten bijvoorbeeld geboren zijn in Polen en tenminste één Poolse ouder hebben. Bovendien moest men geregistreerd staan in het Nederlandse bevolkingsregister ten tijde van de sampling. De eerste registratie van de respondenten moest bovendien hebben plaatsgevonden tussen begin januari 2004 en augustus 2014. Tot slot

moesten respondenten tussen de 18 en 49 jaar oud zijn ten tijde van de meeste recentelijke registratie. De dataverzamelaars van het FPN hebben voor deze leeftijdsgrens gekozen aangezien Poolse migranten relatief jong zijn en oudere respondenten geen relevante data zouden opleveren. Het responspercentage van het FPN was 51,4 % met een dataset van n=1131. Hierbij was ongeveer 40% van de respondenten man en de overige 60% was vrouw.

In het GGP werden er meerdere vragenlijsten afgegeven in 19 verschillende landen, waaronder Nederland en Polen, onder respondenten tussen de 18 en 79 jaar oud. Het doel van deze vragenlijsten was het verbeteren van de kennis omtrent sociale wetenschappen en beleid. De vragenlijsten hadden een longitudinaal ontwerp. Gemiddeld heeft het GGP 9000 respondenten geworven per land. De vragenlijsten die voor deze analyse gebruikt zijn, zijn de eerste dataverzamelingsrondes die werden uitgevoerd in Nederland en Polen. De GGP-vragenlijst onder Nederlandse respondenten werd uitgevoerd in 2003. De data van de Poolse respondenten werd verzameld van 2010 tot en met 2011. De vragenlijsten die in Nederland uitgevoerd zijn in naam van het GGP haalde een responsrate van 40% met een n=8161. De responsrate van de GGP-vragenlijst in Polen is 33,3% met een n=19987.

Door het samennemen van data van het FPN en het GGP kan er een vergelijking worden gemaakt tussen Poolse migranten wonend in Nederland, Nederlanders en Polen in Polen. De makers van de FPN-vragenlijst hebben een versie gebruik van de vragenlijst van het GGP en daarbij nog een aantal vragen toegevoegd omtrent migratie. Aangezien de FPN-vragenlijst grotendeels hetzelfde is als de GGP-vragenlijst was een vergelijking tussen de voorgenoemde drie bevolkingsgroepen mogelijk.

Operationalisering

In deze paragraaf worden de keuzes besproken met betrekking tot het operationaliseren van de variabelen die van toepassing waren voor dit onderzoek. In deze studie werd er onderzoek gedaan naar de huishoudelijke taakverdelingen tussen partners. Dit houdt in dat alleen personen die een partner hadden meegenomen werden voor het onderzoek. In het FPN-vragenlijst werden alleen respondenten meegenomen die tussen de 18 en 49 jaar oud waren ten tijde van de meest recentelijke registratie. Deze leeftijdscriteria leidde tot een respondentengroep tussen de 18 en 59 jaar oud, terwijl de leeftijdsgrenzen bij beide GGP-studies tussen de 18 en 79 jaar lag. Om de data van het FPN, het GGP Nederland en het GGP Polen te kunnen vergelijken, werden dezelfde leeftijdsgrenzen van 18 tot 59 jaar gebruikt voor alle data in het onderzoek.

Afhankelijk variabele: huishoudelijke taakverdeling

De afhankelijke variabele in dit onderzoek was de verdeling van huishoudelijke taken tussen partners, deze variabele werd in alle drie de datasets op dezelfde manier geoperationaliseerd. De huishoudelijke taakverdeling werd gemeten aan de hand van twee vragen waarvan de taak traditioneel toegewezen kan worden aan één geslacht; *Wie maakt er schoon in het huis* wat traditioneel gezien kan worden als een vrouwelijke taak en *Wie doet de kleine reparaties binnen het huishouden* wat traditioneel wordt toebedeeld als een mannelijke taak (Copur, Erkal, Dogan & Safak, 2010; Blair & Lichter, 1991; Hochschild, 1989). De respondenten konden bij deze vraag aangeven wie binnen het huishouden verantwoordelijk was voor het schoonmaken of het doen van reparaties. Dit kon de respondent zelf zijn, de partner van de respondent zijn, evenredig verdeeld worden tussen de respondent en de partner of voornamelijk gedaan worden door derde persoon.

Respondenten die deze vragen beantwoord hadden, zijn gecodeerd als traditioneel (0) of als egalitair (1) afhankelijk van de manier waarop zij de twee taken hadden verdeeld. Dit is gedaan voor beide taken. Gevallen waarbij de vrouw meestal de schoonmaaktaken op zich nam kregen de codering traditioneel (0). Respondenten die aangaven dat de schoonmaaktaken evenredig verdeeld werden of aangaven dat de man degene was die de deze taken vooral op zich nam, werden gecodeerd als egalitair (1). Bij de codering van de verdeling van reparatietaken werden gevallen waarbij de man voornamelijk de reparaties binnen het huis deed, gecodeerd als traditioneel (0). Voorvallen waar vrouwen voornamelijk de reparatietaken uitvoerden of voorvallen waarbij deze taken evenredig verdeeld werden tussen de partners werden gecodeerd als egalitair (1). Respondenten die aangaven dat een van de voorgenoemde huishoudelijke taken werd gedaan door een derde persoon, zijn niet meegenomen in het onderzoek (ongeveer 1300 respondenten).

Onafhankelijke variabele: sociale context

In het onderzoek werden drie verschillende groepen met elkaar vergeleken: Poolse migranten in Nederland, Nederlanders en Polen in Polen. Om de verschillende sociale contexten te meten waarin deze personen zich bevonden, werd er gebruik gemaakt van drie verschillende datasets: het FPN-dataset gericht op Poolse migranten in Nederland, de GGP-dataset verkregen onder Nederlanders en de GGP-dataset verkregen onder Polen. In het onderzoek zijn de drie datasets samengevoegd in één bestand en zijn er drie dummyvariabelen aangemaakt: migranten, Nederlanders en Polen.

Onafhankelijke variabelen Families of the Poles in the Netherlands

Om de invloed van migratie op de verdeling van huishoudelijke taken te meten, waren er verschillende migratie gerelateerde factoren meegenomen in de analyse. Deze variabelen waren: beheersing van de Nederlandse taal, het hebben van een Nederlandse partner, de intentie om permanent te verblijven in Nederland en de verblijfsduur. Voorgenoemde variabelen waren alleen ingevuld door respondenten van het FPN-vragenlijst.

De beheersing van de Nederlandse taal onder Poolse migranten werd gemeten aan de hand van vier vragen: (1) *verstaat u Nederlands*, (2) *sprekt u Nederlands*, (3) *kunt u Nederlands lezen*, (4) *kunt u Nederlands schrijven*. De antwoordcategorieën hierbij liepen van heel *goed* (1) tot *helemaal niet* (5). De antwoorden voor deze vragen zijn gehercodeerd zodat een hogere waarde tezamen ging met een betere beheersing van de Nederlandse taal. Een factoranalyse van de vier vragen gaf een eigenwaarde boven de 1 aan, wat inhield dat er één dimensie te vinden was binnen de gestelde vragen. De betrouwbaarheidsanalyse gaf een Cronbach's alpha van 0,938 wat indiceerde dat er sprake was van een hoge mate van interne consistentie tussen de vier vragen. Vervolgens werd er een schaal gemaakt van 1-5 waarbij een hogere score bij de schaal gepaard ging met een hogere mate van beheersing van de Nederlandse taal.

Respondenten bij de FPN-vragenlijst konden aangeven in welk land de partner van de respondent geboren was. Hierbij is er een variabele aangemaakt met respondenten die een partner hadden van Nederlandse afkomst (1) en respondenten met een partner afkomstig uit een ander land dan Nederland (0). Daarnaast was er een variabele aangemaakt om de intentie te meten van Poolse migranten om permanent in Nederland te blijven. Deze intentie werd gemeten aan de hand van één vraag: *hoelang bent u van plan om in Nederland te blijven*. Deze vraag kende drie antwoordcategorieën: *niet meer dan één jaar*, *meer dan één jaar* en *ik ben niet meer van plan om weg te gaan*. Migrant die 10 jaar of langer in het land van aankomst verblijven, nemen vaker deel aan de samenleving ten opzichte van migranten die minder lang in verblijven in het land van aankomst. Een frequente participatie aan de gemeenschap in het land van aankomst verkleint de kans aanzienlijk op terugkeer naar het thuisland. (Cole, 1994; Beiser & Hou, 2001). Vandaar dat er in deze analyse een onderscheid werd gemaakt tussen personen die van plan waren om korter dan 10 jaar in Nederland te blijven (0), en personen die de intentie hadden om langer dan 10 in Nederland te verblijven

(1). De respondenten die tot de laatste groep behoorden, werden gezien als personen die permanent in Nederland wilden verblijven.

De verblijfsduur werd gemeten aan de hand van één vraag: *wanneer verhuisde u naar Nederland*. De respondenten konden als antwoord het jaar invullen waarin men naar Nederland is verhuisd. Om de verblijfsduur te meten werd er een variabele aangemaakt waarbij het migratiejaar werd afgetrokken van het jaartal van dataverzameling, het jaar 2015.

Controlevariabelen

In de analyse werden een aantal controlevariabelen meegenomen waarvan de mogelijkheid bestond dat deze een invloed zouden kunnen hebben op de manier waarop huishoudelijke taken tussen partners verdeeld werd. Deze variabelen werden voor alle drie de datasets op dezelfde manier aangemaakt. Leeftijd werd meegenomen als controlevariabele aangezien jongere cohorten over het algemeen meer egalitair gedrag vertonen ten opzichte van ouderen (Hushek et al, 2011). De variabele *leeftijd* werd gemeten aan de hand van een vraag naar het geboortjaar van de respondenten. De variabele is gehercodeerd naar een lineaire variabele in jaren waarbij het geboortjaar werd afgetrokken van het jaar waarin de dataverzameling plaatsvond, FPN (2015), GGP Nederland (2003) en GGP Polen (2011).

In eerder onderzoek is ook aangetoond dat vrouwen meer egalitaire opvattingen hebben over genderrollen dan mannen, wat kan resulteren in een meer egalitaire verdeling van huishoudelijke taken. (Phinney & Flores, 2002). Om het geslacht van respondenten te meten was er van de variabele *geslacht* een dummyvariabele aangemaakt die aangaf of de respondent een vrouw (1) of een man (0) was.

Personen met een hoog opleidingsniveau worden in verband gebracht met het egalitair verdelen van huishoudelijke taken (Hushek et al, 2011; Fahlén, 2016; Phinney & Flores, 2002). Personen met een hoog opleidingsniveau komen meer in aanraking met egalitaire gebruiksnormen waardoor huishoudelijke taken op egalitaire wijze verdeeld worden. Het opleidingsniveau van respondenten werd gevraagd aan de hand van een vraag naar de hoogst behaalde opleiding die met succes is afgerond. Deze vraag werd gemeten volgens de ISCED-classificatie die liep van ISCED-0 (geen educatie of pre-primaire educatie) tot aan ISCED-6 (tertiaire educatie). Van deze variabele waren er drie dummyvariabelen aangemaakt. Een ISCED-niveau van 0 of 1 werd gecodeerd als het hebben van een laag opleidingsniveau. Een ISCED-niveau van 2-4 werd gecodeerd als het hebben van een midden opleidingsniveau. Respondenten die een ISCED-niveau van 5 of 6 hadden voltooid werden gecodeerd als

personen met een hoog opleidingsniveau, zij werden in het onderzoek gebruikt als de referentiecategorie.

Sommige theorieën leggen een verband tussen de arbeidsstatus en de verdeling van huishoudelijke taken. Het hebben van werk kan een invloed hebben op de verdeling van huishoudelijke taken, aangezien partners zich kunnen gaan specialiseren om de inkomenspotenties te maximaliseren (Becker, 1993). Daarnaast kan het hebben van werk de positie van de respondent verbeteren waardoor hij of zij een betere positie heeft tijdens de onderhandelingen om huishoudelijke taken te verdelen (Evertsson & Nemo, 2007; Fuwa, 2004; Fahlén, 2016). De arbeidsstatus van respondenten werd gemeten aan de hand van een vraag naar de hoofdactiviteit van de respondent in het dagelijks leven. Respondenten die aangaven werkzaam te zijn bij een bedrijf of aangaven dat ze zelfstandig ondernemer waren, kregen de status *werkzaam* (1) in het onderzoek. Personen die geen werk hadden kregen de status *niet werkzaam* (0).

Uit eerder onderzoek is gebleken dat partners met kinderen vaker huishoudelijke taken traditioneel verdelen vergeleken met partners die geen kinderen hebben (Katz-Wise, Priess, & Hyde, 2010; Fuwa, 2004; Fahlén, 2016). Het hebben van kinderen gaat gepaard met een toename in het aantal huishoudelijke taken, voornamelijk zorgtaken, die meestal onder de verantwoordelijkheid van vrouwen vallen (Baxter, 1997; Fuwa, 2004; Fahlén, 2016). In alle drie de datasets werd de respondent gevraagd of hij of zij een kind jonger dan 14 jaar had. Aan de hand van die vraag is er een dummyvariabele aangemaakt met respondenten die kinderen onder de 14 hadden (1) en respondenten zonder kinderen onder de 14 jaar oud (0).

Resultaten

In deze paragraaf worden de beschrijvende statistieken en de resultaten van de multivariate regressieanalyses besproken. Voor het onderzoek is er gekozen voor het uitvoeren van binaire logistische regressieanalyses aangezien de afhankelijke variabele, de verdeling van huishoudelijke taken, dichotoom gemeten werd (egalitair of traditioneel). In de analyses werd er een onderscheid gemaakt tussen schoonmaaktaken en reparatietaken. De twee analyses in tabel 2 richten zich op de verdeling van schoonmaaktaken voor hypothesen 1-5. Hierbij wordt er gekeken in hoeverre de sociale context invloed heeft op de verdeling van schoonmaaktaken (model 1), door te kijken of er verschillen te vinden zijn in de taakverdeling tussen Poolse migranten in Nederland, Nederlanders en Polen in Polen. Bovendien werd er onderzocht of de vier migratie gerelateerde variabelen; beheersing van de Nederlandse taal, het hebben van een

Nederlandse partner, de intentie om permanent in Nederland te willen blijven en de verblijfsduur in Nederland, een significant verband hadden met de manier waarop Poolse migranten hun schoonmaaktaken verdelen (model 2). Dezelfde twee analyses met betrekking tot de invloed van sociale context en de invloed van migratie gerelateerde factoren waren uitgevoerd voor de afhankelijke variabele reparatietaken. Bij alle analyses werd er gecontroleerd op vijf controlevariabelen: leeftijd, geslacht, opleidingsniveau (waarbij hoger opgeleiden de referentiecategorie zijn), arbeidsstatus en het hebben van kinderen jonger dan 14 jaar.

Omschrijvende analyse

Tabel 1 geeft een overzicht van de beschrijvende statistieken van de respondenten die deel uit maakten van dit onderzoek, hierbij is er een verdeling gemaakt tussen Poolse migranten in Nederland, Nederlanders en Polen in Polen. Respondenten in de analyse zijn geselecteerd op het hebben van een partner. Daarnaast zijn er alleen respondenten meegenomen die een antwoord gaven op alle gebruikte variabelen in het onderzoek. Dit resulteerde in een onderzoek met 828 Poolse migranten, 4200 Nederlanders en 8097 Polen.

De eerste variabele in tabel 1 is de verdeling van schoonmaaktaken. Een egalitaire verdeling van de schoonmaaktaken houdt in dat de schoonmaaktaken voornamelijk worden uitgevoerd door de man of dat de schoonmaaktaken evenredig verdeeld worden tussen beide partners. Uit de tabel blijkt dat Poolse migranten het vaakste van de drie onderzochte groepen de schoonmaaktaken egalitair verdeelden (51%) gevolgd door de Polen (36%) en dan de Nederlanders (29%). In deze gevallen voeren vrouwen voornamelijk de schoonmaaktaken uit.

Kijkend naar de reparatietaken valt op dat deze taken vooral door Nederlanders egalitair verdeeld werden (35%), terwijl deze groep de schoonmaaktaken het minst egalitair verdeelde. Tussen Poolse migranten (18%) en Polen (16%) bestond er een klein verschil met betrekking tot het egalitair verdelen van reparatietaken.

De gemiddelde leeftijd van de respondenten in dit onderzoek verschilde per groep. De oudste groep waren de Polen met een gemiddelde leeftijd van iets boven de 42 jaar. Kort daarop volgen de Nederlanders met een gemiddelde leeftijd net onder de 42 jaar. De Poolse migranten vallen qua leeftijd op, aangezien zij met een gemiddelde leeftijd van bijna 34 jaar ver onder de gemiddelde leeftijd zaten ten opzichte van de andere twee groepen.

Het merendeel van de respondenten in de analyse was vrouw. In alle drie de groepen waren er meer vrouwelijke respondenten dan mannelijke respondenten die meegenomen

waren voor het onderzoek. Bij de Poolse migranten was 62% van de respondenten vrouw. Onder Nederlanders was dit 60% en voor Polen 55%. Kijkend naar de arbeidsstatus valt er af te lezen dat Poolse migranten het vaakst werkzaam waren van de drie groepen. 76% van de Poolse migranten was werkzaam ten opzichte van 74% van de Nederlanders en 67% van de Polen.

Uit tabel 1 blijkt daarnaast dat Nederlanders over het algemeen vaker een hogere opleiding hebben voltooid ten opzichte van Poolse migranten en Polen. 38% van de Nederlanders had een hoog opleidingsniveau terwijl dit percentage bij Poolse migranten op 26% lag en bij Polen op 25% lag. Polen in Polen hadden relatief de grootste groep van midden opgeleiden met 67%. Daarna volgden de Nederlanders met 58% en dan de Poolse migranten met 51%. Bij alle drie de groepen vormden de midden opgeleiden de grootste groep kijkend naar opleidingsniveau. Bovendien valt het op dat het aantal lager opgeleiden onder Poolse migranten (24%) veel hoger was dan bij Nederlanders (4%) en bij Polen (8%). Kijkend naar de variabele *Kinderen onder de 14 jaar* blijkt dat het percentage Polen en Poolse migranten met kinderen onder de 14 jaar gelijk is, namelijk 48%. Dit percentage lag bij Nederlanders iets lager (43%).

In tabel 1 staan vier variabelen die alleen betrekking hadden tot de Poolse migranten die de FPN-vragenlijst hadden ingevuld. Kijkend naar deze statistieken valt af te lezen dat het niveau van de Nederlandse taalbeheersing iets hoger was dan 3 (3,16) op een schaal van 1 tot 5. Dit houdt in dat het Nederlandse niveau over het algemeen redelijk was. 13% van de Poolse migranten hadden een Nederlandse partner. Kijkend naar de overige twee variabelen blijkt dat 79% van de Poolse migranten permanent in Nederland wilde verblijven en dat de Poolse migranten in het onderzoek gemiddeld bijna 7 jaar in Nederland woonden.

Tabel 1: beschrijvende statistieken van de gebruikte variabelen

	Poolse migranten			Nederlanders		Polen in Polen	
	Schaal	Gemiddelde	Standaarddeviatie	Gemiddelde	Standaarddeviatie	Gemiddelde	Standaarddeviatie
Schoonmaaktaken	0-1	51%		29%		36%	
Reparatietaken	0-1	18%		35%		16%	
Leeftijd	18-59	33,82	6,84	41,65	9,80	42,29	10,60
Vrouw	0-1	62%		60%		55%	
Werkzaam	0-1	76%		74%		67%	
Laag opleidingsniveau	0-1	24%		4%		8%	
Midden opleidingsniveau	0-1	51%		58%		67%	
Hoog opleidingsniveau	0-1	26%		38%		25%	
Kinderen onder de 14 jaar	0-1	48%		43%		48%	
Nederlandse taalbeheersing	1-5	3,16	1,05				
Nederlandse partner	0-1	13%					
Intentie voor permanent verblijf	0-1	79%					
Verblijfsduur	1-23	6,62	3,29				

Bronnen: FPN-dataset, GGP Nederland dataset en GGP Polen dataset.

Tabel 2: logistische regressieanalyse met de afhankelijke variabele schoonmaaktaken

	Model 1: hypothesen 1a-1c			Model 2: hypothesen 2-5		
	B	Sig	Exp(B)	B	Sig	Exp(B)
Leeftijd	-,029	,000***	,972	,004	,744	1,004
Vrouw (ref. man)	-,517	,000***	,596	-,182	,265	,834
Werkzaam (ref. nee)	,186	,000***	1,204	,871	,000***	2,389
Laag opleidingsniveau	-,618	,000***	,539	,146	,509	1,157
Midden opleidingsniveau	-,393	,000***	,675	,212	,244	1,236
Hoog opleidingsniveau (ref.)	-	-	-	-	-	-
Kinderen onder 14 (ref. ja/nee)	-,646	,000***	,524	-,314	,035*	,730
Migranten	,452	,000***	1,571			
Nederlanders	-,473	,000***	,623			
Polen (ref.)	-	-	-	-	-	-
Nederlandse taalbeheersing				,055	,498	1,057
Nederlandse partner (ref. nee)				,070	,769	1,072
Intentie voor permanent verblijf (ref. nee)				,102	,588	1,107
Verblijfsduur				-,057	,029*	,945
Constant	1,397	,000***	4,043	-,518	,349	,596
N	13125			828		

* p<0,05, **p<0,01, p<0,001

Tabel 3: logistische regressieanalyse met de afhankelijke variabele reparatietaken

	Model 1: hypotheses 1a-1c			Model 2: hypotheses 2-5		
	B	Sig	Exp(B)	B	Sig	Exp(B)
Leeftijd	-,011	,000***	,990	,019	,165	1,020
Vrouw (ref. man)	,518	,000***	1,678	,281	,203	1,324
Werkzaam (ref. nee)	-,140	,005**	,869	-,434	,053	,648
Laag opleidingsniveau	,015	,873	1,015	,233	,429	1,262
Midden opleidingsniveau	-,113	,021*	,893	,332	,162	1,394
Hoog opleidingsniveau	-	-	-	-	-	-
Kinderen onder 14 (ref.)	-,351	,000**	,704	-,466	,020*	,628
Migranten	-,017	,864	,983			
Nederlanders	,996	,000**	2,708			
Polen (ref.)	-	-	-	-	-	-
Nederlandse taalbeheersing				-,120	,249	,887
Nederlandse partner (ref. nee)				,689	,011*	1,992
Intentie voor permanent verblijf (ref. nee)				-,310	,201	,734
Verblijfsduur				-,009	,792	,991
Constant	-1,190	,000**	,304	-1,512	,029*	,220
N	13125			828		

* p<0,05, **p<0,01, p<0,001

Multivariate analyses met betrekking tot de verdeling van schoonmaaktaken

Tabel 2 weergeeft de analyses uitgevoerd met de afhankelijke variabele schoonmaaktaken.

Model 1 is gericht op de verschillen tussen Poolse migranten in Nederland, Nederlanders en Polen in Polen met betrekking tot de verdeling van schoonmaaktaken (hypothese 1a, 1b en 1c). Polen waren bij deze analyse de referentiegroep. Uit model 1 blijkt dat er een significant en negatief verband is tussen Nederlanders en Polen en de manier waarop op zij hun schoonmaaktaken verdelen. De odds om de schoonmaaktaken egalitair te verdelen zijn voor Nederlanders een factor 0,623 kleiner dan de odds van Polen. Hypothese 1a wordt hierbij niet ondersteund. De verwachting was dat Nederlanders de schoonmaaktaken meer egalitair zouden verdelen ten opzichte van Polen. Uit de analyse blijkt juist het omgekeerde, Polen verdelen de schoonmaaktaken meer egalitair dan Nederlanders.

Uit de analyse in model 1 blijkt ook dat er een significant verschil is tussen de manieren waarop Poolse migranten en Polen hun schoonmaaktaken verdelen. De odds om schoonmaaktaken egalitair te verdelen zijn voor Poolse migranten een factor 1,571 groter dan de odds van Polen. Hypothese 1b wordt hiermee bevestigd. Poolse migranten verdelen volgens de analyse de schoonmaaktaken meer egalitair dan Polen.

Hypothese 1c behandelt de verschillen in huishoudelijke taakverdeling tussen Poolse migranten en Nederlanders. Om deze hypothese te testen is er een nieuwe analyse uitgevoerd met dezelfde variabelen echter met een andere referentiecategorie met betrekking tot de sociale context. Voor het vinden van een verschil tussen de voorgenoemde twee groepen is de referentiecategorie veranderd naar Nederlanders. Deze analyse is niet opgenomen in tabel 2 om de overzichtelijkheid van de tabel niet aan te tasten. Uit de analyse blijkt dat er een significant verschil te vinden is tussen de manier waarop Poolse migranten en Nederlanders hun schoonmaaktaken verdelen. De odds om schoonmaaktaken egalitair te verdelen zijn voor Poolse migranten een factor 2,521 groter dan de odds van Nederlanders. Hypothese 1c wordt hierbij niet ondersteund. De verwachting was dat Nederlanders de schoonmaaktaken meer egalitair zouden verdelen ten opzichte van Poolse migranten. Uit de resultaten blijkt het tegenovergestelde, Poolse migranten verdelen de schoonmaaktaken meer egalitair dan Nederlanders.

Kijkend naar de controlevariabelen in deze analyse blijkt dat alle vijf variabelen; leeftijd, geslacht, arbeidsstatus, opleidingsniveau en het hebben van kinderen onder de 14 jaar, een significant verband hadden met de verdeling van schoonmaaktaken in model 1.

In model 2 wordt er gekeken naar de invloed van de vier migratie gerelateerde factoren die gebruikt werden in dit onderzoek op de verdeling van schoonmaaktaken. Uit de analyse blijkt dat er geen significant verband is tussen de beheersing van de Nederlandse taal van een Poolse migrant en de verdeling van schoonmaaktaken. Poolse migranten die de Nederlandse taal goed beheersen verdelen hun schoonmaaktaken niet significant anders dan Poolse migranten die de Nederlandse taal niet machtig zijn. Het hebben van een Nederlandse partner heeft ook geen significant verband met de verdeling van schoonmaaktaken onder Poolse migranten. Hypotheses 2 en 3 worden niet bevestigd.

Kijkend naar de intentie om permanent in Nederland te blijven en de verblijfsduur blijkt uit de analyse dat de intentie van Poolse migranten om permanent in Nederland te vestigen, geen significant verband heeft met de verdeling van schoonmaaktaken. Hypothese 4 wordt hierbij niet ondersteund. De variabele verblijfsduur heeft wel een significant en negatief verband met de verdeling van schoonmaaktaken. De odds om schoonmaaktaken egalitair te verdelen nemen per jaar met een factor 0,945 af. Hypothese 5 gericht op de onderverdeling schoonmaaktaken wordt daarom ook niet bevestigd, er werd juist verwacht dat Poolse migranten, naarmate ze langer in Nederland verblijven, de huishoudelijke taken meer egalitair zouden verdelen.

Multivariate analyses met betrekking tot reparatietaken

In tabel 3 worden dezelfde analyses uitgevoerd als in tabel 2 echter met als afhankelijke variabele de verdeling van reparatietaken. In model 1 wordt er gekeken naar de verschillen tussen Poolse migranten in Nederland, Nederlanders en Polen in Polen met betrekking tot de onderverdeling van reparatietaken. Polen zijn hierbij de referentiegroep. Model 1 weergeeft een significant positief verband tussen Nederlanders en Polen en manier waarop zij de reparatietaken verdelen. De odds om reparatietaken egalitair te verdelen zijn voor Nederlanders met een factor 2,708 hoger dan Polen. Hypothese 1a wordt daarom bevestigd. Uit de analyse blijkt inderdaad dat Nederlanders de reparatietaken meer egalitair verdelen dan Polen

Uit tabel 3 blijkt dat er geen significant verschil te vinden is tussen de manier waarop reparatietaken verdeeld worden onder Poolse migranten en Polen. Hypothese 1b wordt niet ondersteund. Er werd verwacht dat Poolse migranten de reparatietaken meer egalitair zouden verdelen ten opzichte van Polen. Bij hypothese 1c worden Poolse migranten met Nederlanders vergeleken. Ook hier is bij de analyse de referentie categorie veranderd naar

Nederlanders. Deze resultaten zijn niet opgenomen in de tabel, zoals dit bij de analyse met betrekking tot de verdeling van schoonmaaktaken ook niet gedaan is, ten behoeve van de overzichtelijkheid. Uit de resultaten blijkt dat er een significant en negatief verband te vinden is bij de verdeling van reparatietaken tussen Poolse migranten en Nederlanders. De odds om reparatietaken egalitair te verdelen is voor Poolse migranten met een factor 0,363 kleiner dan Nederlanders. Hypothese 1c wordt hiermee bevestigd. Nederlanders verdelen de reparatietaken meer egalitair ten opzichte van Poolse migranten.

In model 2 wordt er gekeken naar de invloed van migratie gerelateerde factoren op de verdeling van reparatietaken. Hieruit blijkt dat er geen significant verband is tussen de beheersing van de Nederlandse taal en de manier waarop Poolse migranten hun reparatietaken verdelen. Hypothese 2 wordt hier niet ondersteund. Het hebben van een Nederlandse partner heeft wel significant verband met de verdeling van reparatietaken. De odds om reparatietaken egalitair te verdelen is onder Poolse migranten met een Nederlandse partner met een factor 1,992 groter dan Poolse migranten met een partner van een niet-Nederlanders afkomst. Hypothese 3 wordt hierbij bevestigd. Poolse migranten met een Nederlandse partner verdelen hun reparatietaken meer egalitair ten opzichte van Poolse migranten met een partner van een niet-Nederlandse afkomst.

Kijkend naar de intentie om permanent in Nederland te blijven en de verblijfsduur blijkt uit de analyse dat de intentie van Poolse migranten om permanent in Nederland te vestigen, geen significant verband heeft met de verdeling van reparatietaken. Daarnaast is er ook geen significant verband tussen de variabele *verblijfsduur* en de verdeling van reparatietaken. Hypothese 5 en 6 worden niet ondersteund door de analyse.

Uitkomsten hypothesen

In deze paragraaf worden de hypothesen besproken met betrekking tot de analyses van de verdeling van schoonmaaktaken en reparatietaken. Hierbij wordt er een samenvatting geven van de uitkomsten uit de verschillende analyses. Bij hypothese 1 werd er gekeken in hoeverre de sociale context invloed had op de verdeling van huishoudelijke taken door te kijken of er significante verschillen waren te vinden tussen Poolse migranten in Nederland, Nederlanders en Polen in Polen en de manier waarop zij de huishoudelijke taken verdeelden. Uit de analyse is gebleken dat er een significant en negatief verband was bij de verdeling van schoonmaaktaken tussen Nederlanders en Polen. Polen verdeelden hun schoonmaaktaken significant evenrediger dan Nederlanders. Voor reparatietaken gold het omgekeerde, hierbij

verdeelden Nederlanders de taken significant evenrediger dan Polen. Hypothese 1a wordt vandaar deels aangenomen, er werd verwacht dat Nederlanders op beide vlakken de taken evenrediger zouden verdelen ten opzichte van Polen.

Tussen Poolse migranten en Polen werd er alleen een positief en significant verband gevonden bij de verdeling van schoonmaaktaken. Poolse migranten verdeelden de schoonmaaktaken meer egalitair dan Polen. Bij de verdeling van reparatietaken werd er geen significant verschil gevonden tussen de twee groepen. Hypothese 1b wordt ook deels aangenomen. Hierbij was de verwachting dat Poolse migranten significant vaker de huishoudelijke taken evenrediger verdelen ten opzichte van Polen.

Hypothese 1c richtte zich op eventuele verschillen tussen Poolse migranten en Nederlanders met betrekking tot de verdeling van huishoudelijke taken. Uit de analyse is gebleken dat Poolse migranten significant vaker de schoonmaaktaken egalitair verdeelden ten opzichte van Nederlanders. Voor reparatietaken gold het tegenovergestelde. Nederlanders verdeelden de reparatietaken significant evenrediger dan Poolse migranten. Hypothese 1c wordt hierbij deels aangenomen. De verwachting was dat Nederlanders beide taken meer egalitair zouden verdelen ten opzichte van Poolse migranten.

Voor hypothese 2 werd er bij zowel de verdeling van schoonmaaktaken als de verdeling van reparatietaken geen steun gevonden. In beide gevallen was het verband tussen de beheersing van de Nederlandse taal en de onderverdeling van de taken niet significant. Hypothese 2 wordt daarom verworpen. Er werd wel een significant verband gevonden tussen het hebben van een Nederlandse partner en de verdeling van reparatietaken. Poolse migranten met een Nederlandse partner verdeelden de reparatietaken meer egalitair dan Poolse migranten zonder een Nederlandse partner. Dit verband werd echter niet teruggevonden bij de onderverdeling van schoonmaaktaken. Hypothese 3 wordt hierbij deels aangenomen.

Kijkend naar de intentie van Poolse migranten om permanent in Nederland te blijven, bleek dat deze variabele geen significant verband had met de verdeling van huishoudelijke taken voor zowel schoonmaken als reparaties. Hypothese 4 wordt verworpen. Er werd ook geen significant verband gevonden tussen de variabele *verblijfsduur* en de verdeling van reparatietaken. Uit de analyse bleek wel dat *verblijfsduur* een significant verband had met de verdeling van schoonmaaktaken, Dit verband was echter negatief, wat inhoudt dat een toename in de duur van de migratie gepaard ging met een minder egalitaire verdeling van schoonmaaktaken onder Poolse migranten. Hypothese 5 wordt daarbij ook ontkracht en verworpen.

Conclusie & discussie

In dit onderzoek is er een verband verondersteld tussen de verdeling van huishoudelijke taken met meerdere factoren. Met dit onderzoek is er geprobeerd om een antwoord te geven op de hoofdvraag: *In hoeverre is de huishoudelijke taakverdeling van Poolse migranten in Nederland, Nederlanders en Polen in Polen afhankelijk van sociale context en in hoeverre wordt het gedrag van de Poolse migrant beïnvloed door migratie gerelateerde kenmerken?*

Voor het onderzoek is er gebruikgemaakt van drie verschillende datasets verkregen onder drie verschillende groepen, namelijk Poolse migranten in Nederland, Nederlanders en Polen in Polen. Door deze drie datasets met elkaar gelijk te maken, werd de unieke kans aangegrepen om drie verschillende groepen met elkaar te vergelijken met betrekking tot de manier waarop zij de huishoudelijke taken onderverdelen. Op deze manier is er gepoogd om te achterhalen of de sociale context waarin iemand zich bevindt, een invloed heeft op de verdeling van huishoudelijke taken. In het onderzoek is er gecontroleerd voor leeftijd, geslacht, arbeidsstatus, opleidingsniveau en het hebben van kinderen onder de 14 jaar oud voor alle respondenten. Daarnaast is er geselecteerd op respondenten die een partner hebben en zijn alleen respondenten meegenomen die alle relevante vragen hadden beantwoord en een leeftijd hadden tussen de 18 en 59 jaar.

Uit de studie is naar voren gekomen dat de sociale context de hoofd verklarende factor was voor de verdeling van huishoudelijke taken. De manier waarop Poolse migranten in Nederland, Nederlanders en Polen in Polen hun huishoudelijke taken verdeelden verschilde in de meeste gevallen significant met elkaar, echter richtten de resultaten niet naar één kant. In het onderzoek werd zowel bewijs als tegenbewijs gevonden voor de assimilatietheorie. Uit het onderzoek is gebleken dat Poolse migranten in Nederland de schoonmaaktaken meer egalitair verdeelden dan Nederlanders en dan Polen in Polen. Poolse migranten sloegen bij het verdelen van de schoonmaaktaken een eigen weg vergeleken met de andere twee groepen. Poolse migranten hielden zich hier niet aan de gebruiksnormen van het land van vestiging als aan de gebruiksnormen van eigen land. Ze overstegen juist de gebruiksnormen van eigen land door de schoonmaaktaken nog meer egalitair te verdelen ten opzichte van landgenoten die in het thuisland zijn gebleven.

Bij de analyse omtrent de verdeling van reparatietaken werd onder de drie onderzochte groepen wat anders gevonden dan bij de analyse van schoonmaaktaken. Uit het onderzoek is gebleken dat er geen verschil is tussen de manieren waarop Poolse migranten in Nederland en Polen in Polen de reparatietaken verdeelden. Daarnaast is gebleken dat Nederlanders de

reparatietaken meer egalitair te verdeelden ten opzichte van de vorige twee groepen. Hieruit bleek dus dat Poolse migranten met betrekking tot de verdeling van reparatietaken zich wel hielden aan de gebruiksnormen die werden gehanteerd in het thuisland.

In de analyse naar de invloed van migratie gerelateerde factoren op de verdeling van huishoudelijke taken bleek dat het merendeel van de gebruikte migratiefactoren geen significant verband had met de verdeling van huishoudelijke taken. Er werd echter wel een licht bewijs gevonden bij deze analyse voor de assimilatietheorie. In het onderzoek werd een verband gevonden tussen het hebben van een Nederlandse partner en de verdeling van reparatietaken onder Poolse migranten in Nederland. Poolse migranten met een Nederlandse partner verdeelden de reparatietaken meer egalitair ten opzichte van Poolse migranten met een partner van een niet-Nederlandse afkomst. Deze bevinding laat zien dat Poolse migranten met een Nederlandse partner de reparatietaken aanpassen in de richting van hoe Nederlanders dit doen, aangezien we eerder in dit onderzoek hebben gezien dat Nederlanders de reparatietaken meer egalitair verdelen dan Polen in Polen. Wellicht dat Poolse migranten met een Nederlandse partner meer in aanraking komen met de Nederlandse gebruiksnormen en deze dan ook sneller overnemen ten opzichte van Poolse migranten die geen partner hebben van Nederlandse afkomst. Deze bevinding ondersteunt de assimilatietheorie waarin er wordt uitgegaan dat migranten zich aanpassen aan de gebruiksnormen van het land van vestiging (Greenberg & Gordon, 1966).

Bovendien werd er ook een verband gevonden tussen de verblijfsduur en verdeling van schoonmaaktaken onder Poolse migranten. Uit de resultaten is gebleken dat de verdeling van schoonmaaktaken onder Poolse migranten die langer in Nederland gevestigd waren meer overeenkwam met Nederlanders dan Poolse migranten die kort in Nederland waren gevestigd. Ook bij deze bevinding wordt de assimilatietheorie ondersteund, aangezien uit de resultaten blijkt dat migranten zich, naarmate ze langer in het land van vestiging verblijven, de gebruiksnormen van het vestigingsland eigen maken.

Uit het onderzoek bleek ook dat Nederlanders hun schoonmaaktaken traditioneler verdeelden ten opzichte van Polen in Polen. Voor reparatietaken was dit echter het tegenovergestelde. Reparatietaken werden meer egalitair verdeeld onder Nederlanders dan onder Polen in Polen. Deze resultaten komen niet overeen met eerder onderzoeken, waarin naar voren kwam dat Nederlanders vrouwelijk getypeerde huishoudelijke taken zoals schoonmaken, de was doen, koken en schoonmaken meer egalitair verdeelden ten opzichte van Polen (Fahlén, 2016, Batalova & Cohen, 2002). Dit kan verklaard worden doordat

vrouwen in bepaalde sociale contexten proberen de verdeling van traditioneel vrouwelijke taken in stand te houden en de verdeling van traditioneel mannelijke taken proberen te veranderen om de rolpatronen binnen een relatie niet te verstoren (Huschek et al, 2011; Dion & Dion, 2011). Dit kan verklaren waarom Nederlanders hun schoonmaaktaken traditioneler verdeelden dan Polen in Polen en hun reparatietaken meer egalitair verdeelden dan Polen in Polen, aangezien schoonmaaktaken worden getypeerd als vrouwelijk en reparatietaken worden getypeerd als mannelijk (Copur, Erkal, Dogan & Safak, 2010; Blair & Lichter, 1991; Hochschild, 1989).

Deze studie kent een aantal beperkingen. Bij het afnemen van vragenlijsten bestaat er altijd een kans dat respondenten vragen niet naar waarheid beantwoorden, maar juist een sociaal wenselijk antwoord geven. Een *confirmation bias* onder de respondenten die de verschillende vragenlijsten hebben ingevuld wordt dan ook niet uitgesloten. Bovendien werden in de datasets die gebruikt zijn in het onderzoek maar één partner ondervraagd. Hierdoor is het niet te verifiëren of de antwoorden van de respondenten daadwerkelijk kloppen. Wellicht dat respondenten aangaven dat de huishoudelijke taken egalitair werden verdeeld, terwijl dit niet het geval was. Door het ontbreken van de partner in de datasets kan er niet met zekerheid van worden uitgegaan dat de antwoorden die gegeven zijn kloppen.

Daarnaast is er ook sprake van een *selective bias* in het onderzoek. In de FPN-vragenlijst zijn alleen geregistreerde Poolse migranten meegenomen, terwijl een groot deel van de Poolse migranten in Nederland niet geregistreerd zijn (Karpinska & Ooijevaar, 2016). Personen die langer dan vier maanden in Nederland willen blijven worden geacht om zich in te schrijven in de gemeentelijke basisadministratie. Door de afwezigheid van niet-geregistreerde respondenten in het FPN zijn Poolse migranten met de intentie om in Nederland te blijven oververtegenwoordigd (Karpinska & Ooijevaar, 2016). De kans bestaat daarnaast dat de migranten in het onderzoek vooraf aan de migratie naar Nederland al verschilden qua verdeling van huishoudelijke taken ten opzichte van Polen in Polen. Dit kan een verklaring geven waarom de Poolse migranten in dit onderzoek de schoonmaaktaken meer egalitair verdelen vergeleken met Polen in Polen.

Ondanks deze beperkingen geeft deze studie nieuwe inzichten op de manier waarop migranten de huishoudelijke taken verdelen. Eerdere onderzoeken lieten zien dat migranten de gebruiksnormen van eigen land in stand hielden of de gebruiksnormen van het land van vestiging aannamen. In dit onderzoek wordt er bewijs gevonden voor beide gevallen, maar wordt er ook een ander scenario gevonden waarbij migranten de gebruiksnormen van eigen

land overstijgen. Toekomstig onderzoek zou zich kunnen richten op verdere specificatie naar welke huishoudelijke taken wel of niet evenredig worden verdeeld, aangezien in dit onderzoek alleen gefocust is op twee huishoudelijke taken. Daarnaast kan er gekeken worden of onder andere migrantengroepen ook een scenario wordt gevonden waarbij de migranten de gebruiksnormen van eigen land overstijgen. Tot slot is het interessant of in het vervolgonderzoek onder de respondenten van het FPN, wat gepland staat in 2017, bewijs wordt gevonden voor het assimilatieproces onder Poolse migranten in Nederland. Wellicht dat een langere verblijfsduur onder deze migranten heeft geleid tot een verdere aanname van de Nederlandse gebruiksnormen.

Literatuur

- Anxo, D., Fagan, C., Smith, M., Letablier, M.T., & Perraudin, C. (2007). *Part-time work in European companies*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities.
- Batalova, J. A., & Cohen, P. N. (2002). Premarital Cohabitation and Housework: Couples in Cross- National Perspective. *Journal of Marriage and Family*, 64(3), 743-755.
- Baxter, J. (1997). Gender equality and participation in housework: A cross-national perspective. *Journal of Comparative Family Studies*, 28(3), 220-247.
- Becker, G.S. (1993). *A treatise on the family*. Cambridge: Harvard University Press.
- Beiser, M., & Hou, F. (2001). Language acquisition, unemployment and depressive disorder among Southeast Asian refugees: a 10-year study. *Social science & medicine*, 53(10), 1321-1334.
- Berry, J. W. (1997). Immigration, acculturation, and adaptation. *Applied psychology*, 46(1), 5-34.
- Bianchi, S., Milkie, M., Sayer, L., & Robinson, K. (2000). Is anyone doing the housework? Trends in the gender division of household labor. *Social Forces* 79(1): 191–228.
- Blair, S. L., & Lichter, D. T. (1991). Measuring the division of household labor gender segregation of housework among American couples. *Journal of family issues*, 12(1), 91-113.
- Brooks, C., & Bolzendahl, C. (2004). The transformation of US gender role attitudes: Cohort replacement, social-structural change, and ideological learning. *Social Science Research*, 33(1), 106-133.

- CBS, (2015A), *Bijna kwart miljoen immigranten verwacht in 2016*. Verkregen op 22 februari, 2017, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2015/51/bijna-kwart-miljoen-immigranten-verwacht-in-2016>
- CBS, (2015B), *Immigratie en emigratie naar recordhoogte in 2014*. Verkregen op 8 januari, 2017, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2015/37/immigratie-en-emigratie-naar-recordhoogte-in-2014>
- CBS, (2016), *150 duizend inwoners van Poolse herkomst*. Verkregen op 8 februari, 2017 van <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2016/24/150-duizend-inwoners-van-poolse-herkomst>
- Cole, E. (1998). Immigrant and refugee children: Challenges and opportunities for education and mental health services. *Canadian Journal of School Psychology*, 14(1), 36-50.
- Copur, Z., Erkal, S., Dogan, N., & Safak, S. (2010). Sharing and spending time on domestic tasks: A Turkish sample. *Journal of Comparative Family Studies*, 87-109.
- Coverman, S. (1985). Explaining husbands' participation in domestic labor. *The Sociological Quarterly* 26(1): 81–97.
- Dion, K. K., & Dion, K. L. (2001). Gender and cultural adaptation in immigrant families. *Journal of Social Issues*, 57(3), 511–521.
- Evertsson, M., & Nermo, M. (2007). Changing resources and the division of housework: A longitudinal study of Swedish couples. *European Sociological Review*, 23(4) 455-470.
- Fahlén, S. (2016). Equality at home-A question of career? Housework, norms, and policies in a European comparative perspective. *Demographic Research*, 35, 1411-1440.
- Fuwa, M. (2004). Macro-level gender inequality and the division of household labour in 22 Countries. *American Sociological Review*, 69, 751-767.
- Geist, C. (2005). The welfare state and the home: Regime differences in the domestic division of labour. *European Sociological Review*, 21(1), 23-41.
- Goldscheider, F., Goldscheider, C., & Bernhardt, E. M. (2011). Creating egalitarian families among the adult children of Turkish and polish origin immigrants in Sweden. *International Migration Review*, 45(1), 68-88.
- Greenberg, I., & Gordon, M. M. (1966). *Assimilation in American Life: The Role of Race, Religion and National Origins*.
- Greenstein, T. N. (2000). Economic dependence, gender, and the division of labor in the home: A replication and extension. *Journal of Marriage and Family* 62(2): 322–335.

- De Haas, H., & Van Rooij, A. (2010). Migration as emancipation? The impact of internal and international migration on the position of women left behind in rural Morocco. *Oxford development studies*, 38(1), 43-62.
- Hochschild, A. (1989). *The second shift: Working parents and the revolution at home*. New York: Viking.
- Hoffman, L. W., & Kloska, D. D. (1995). Parents' gender-based attitudes toward marital roles and child rearing: Development and validation of new measures. *Sex Roles*, 32(5), 273-295.
- Hofmann, E. T., & Buckley, C. J. (2012). Cultural responses to changing gender patterns of migration in Georgia. *International Migration*, 50(5), 77-94.
- Hook, J. L. (2006). Care in context: Men's unpaid work in 20 countries, 1965–2003. *American sociological review*, 71(4), 639-660.
- Huschek, D., de Valk, H. A., & Liefbroer, A. C. (2011). Gender-role behavior of second-generation Turks: The role of partner choice, gender ideology and societal context. *Advances in Life Course Research*, 16(4), 164-177.
- Kagitcibasi, C., & Ataca, B. (2005). Value of Children and Family Change: A Three - Decade Portrait From Turkey. *Applied Psychology*, 54(3), 317-337.
- Karpinska, K., Dykstra, P. A., & Fokkema, T. (2016). *Families of Poles in the Netherlands (FPN) survey*. <https://doi.org/10.17026/dans-zep-et7y>
- Karpinska, K., & Ooijevaar, J. (2016). *Familierelaties van Polen in Nederland*. Den Haag: Centraal Bureau voor de Statistiek.
- Katz-Wise, S., Priess, H. A., & Hyde, J. S. (2010). Gender-role attitudes and behavior across the transition to adulthood. *Developmental Psychology*, 46(1), 18–28.
- Kulu, H., & González-Ferrer, A. (2014). Family dynamics among immigrants and their descendants in Europe: Current research and opportunities. *European Journal of Population*, 30(4), 411-435.
- Lindstrom, D. P., & Saucedo, S.G. (2007). The interrelationship between fertility, family maintenance, and Mexico-U.S. migration. *Demographic Research* 17(28): 821-858.
- Neilson, J., & Stanfors, M. (2014). It's about time! Gender, parenthood, and household divisions of labor under different welfare regimes. *Journal of Family Issues*, 35(8), 1066-1088.

- Parrado, E. A., & Flippen, C. A. (2005). Migration and gender among Mexican women. *American Sociological Review*, 70(4), 606-632.
- Pessar, P. R. (1999). Engendering Migration Studies The Case of New Immigrants in the United States. *American Behavioral Scientist*, 42(4), 577-600.
- Phinney, J. S., & Flores, J. (2002). Unpackaging acculturation: Aspects of acculturation as predictors of traditional sex role attitudes. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 33(3), 320-331.
- Schoen, R., & Cohen, L. E. (1980). Ethnic endogamy among Mexican American grooms: A reanalysis of generational and occupational effects. *American Journal of Sociology*, 86(2), 359-366.
- Shelton, B. A., & John, D. (1996). The division of household labor. *Annual review of sociology*, 299-322.
- Shu, X., Zhu, Y., & Zhang, Z. (2013). Patriarchy, resources, and specialization marital decision-making power in urban China. *Journal of Family Issues*, 34(7), 885-917.
- Tamilina, L., & Tamilina, N. (2014). The impact of welfare states on the division of housework in the family: a new comprehensive theoretical and empirical framework of analysis. *Journal of Family Issues*, 35(6), 825-850.
- Wallendorf, M., & Reilly, M. D. (1983). Ethnic migration, assimilation, and consumption. *Journal of Consumer Research*, 10(3), 292-302.
- Zhou, M., & Kim, R. Y. (2001). Formation, consolidation, and diversification of the ethnic elite: The case of the Chinese immigrant community in the United States. *Journal of International Migration and Integration/Revue de l'integration et de la migration internationale*, 2(2), 227-247.